

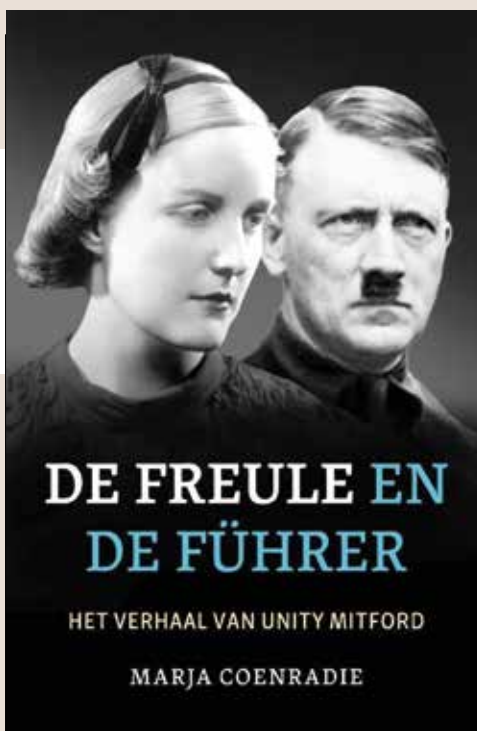
# Hitlers Freule

**De freule en de Führer.** Het verhaal van Unity Mitford. Marja Coenradie (Omniboek, Utrecht 2020), 256 blz., € 17,99

Unity Mitford, afkomstig uit een Engelse adellijke familie, raakt in de jaren dertig op jonge leeftijd in de ban van het nationaalsocialisme en in het bijzonder Hitler. Haar obsessie is zo groot dat ze voor een studie Duits naar München vertrekt, de stad waar Hitler woont en een groot gedeelte van zijn tijd doorbrengt. Naast de taalstudie heeft ze nog een ander doel voor ogen, waarover ze thuis heeft gezweven: in contact komen met de in haar ogen belangrijkste speler op het wereldtoneel.

**‘De hoop die Mitford koestert, een toekomst met Duitsland en Engeland samen als heersers van de wereld, blijkt een illusie’**

In de Beierse hoofdstad grijpt ze al snel naar de pen. Maar op haar brief krijgt ze geen reactie. Nadat ze achter Hitlers privénummer is gekomen en hem belt, helpt ook de telefoon haar niet verder. Eva Braun staat haar te woord. Dan verneemt ze dat hij vaak in café-restaurant *Osteria Bavaria* luncht. Een week later trekt ze de stoute schoenen aan. Opvallend gekleed en licht opgemaakt, als een ‘Anglo-arische schoonheid’, betreedt ze ruim voor het middaguur het café-restaurant en gaat ze quasinsonchalant aan een tafeltje zitten. En inderdaad verschijnt de door haar aanbeden Führer, maar hij keurt haar geen blik waardig. Ze geeft niet op. Maandenlang past ze dezelfde tactiek toe, soms met vriendinnen en luidruchtige gesprekken erbij. En dan eindelijk op een winterdag heeft ze succes en



nodigt hij haar aan zijn ‘stamtafel’ uit. Het vervolg laat zich in eerste instantie gemakkelijk raden. Er ontstaat tussen de twee een hechte en intieme band. Voortaan schuift ze, met een paar van Hitlers vertrouwelingen, bij hem aan voor het middagmaal. Daarnaast wordt ze als een van de weinigen toegelaten tot zijn appartement, waar hun relatie een enkele keer duidelijk meer dan alleen platonisch is. Bovendien begeleidt ze hem onder meer naar massabijeenkomsten en manifestaties. Beiden zijn ze groot liefhebbers van Richard Wagner en daarom samen bij de *Bayreuther Festspiele* te zien.

Verder is Hitler buitengewoon gul jegens haar. Hij bezorgt haar een appartement, waar voorheen een Joods gezin woonde, en betaalt de nieuwe inrichting ervan. Ook ontvangt zij een maandelijkse toelage via hem. Haar geluk kan gedurende een aantal jaren niet op. Maar als na verloop van tijd de betrekking tussen haar vaderland en Duitsland verslechtert en een oorlog onafwendbaar lijkt, verdwijnt het euforische gevoel. De hoop die ze koestert, een toekomst met Duitsland en Engeland samen als heersers van de wereld, blijkt een illusie te zijn. Als de oorlog in 1939 uitbreekt, ziet ze nog maar één uitweg. Met het dure pistool, dat Hitler haar cadeau heeft gedaan (om zich te verdedigen!),

schiet ze een kogel in haar hoofd. Maar de zelfmoordpoging mislukt. Wel raakt ze zwaargewond en blijft ze na haar revalidatie eerst in Duitsland en daarna in Engeland geestelijk en lichamelijk gehandicapt. In 1948 overlijdt ze alsnog aan de complicaties van de verwonding. In de biografie speelt de tweede naam van Unity Mitford, te weten Valkyrie, een opvallende, mythische rol. Mogen we de auteur geloven, dan heeft haar hoofdpersoon zich van jongs af aan geïdentificeerd met de maagdelijke godin uit de Noorse mythologie, die dezelfde naam draagt. Ook heeft ze in haar droombeeld Hitler, die zich graag laat meevoeren, tot de oppergod Odin verheven. En toeval of niet, dankzij haar verblijf in het ziekenhuis ontsnapt Hitler wonder boven wonder aan een goed voorbereide en ingenieus bedachte bomaanslag in de *Bürgerbräukeller* in München. Voordat de bom ontploft, heeft hij de kelder, waar de *Bierkellerputsch* wordt herdacht, verlaten voor een ziekenbezoek aan haar. Alsof zij als een ‘Walkure’ uit een opera van Wagner over haar ‘Wolf’ heeft gewaakt. Uiteraard vormt de ‘romantiek’ een belangrijk thema in het verhaal. Daarvoor heeft de schrijver en journalist Marja Coenradie zich nauwgezet in het leven van de Engelse freule verdiept. Ook heeft zij zich uitvoerig gedocumenteerd over de gebeurtenissen in Europa in de jaren dertig tot het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog. Zo schrijft zij in haar inleiding gedetailleerd over de machtswisseling in Duitsland anno 1933 en de dag waarop Hitler rijkskanselier wordt. En ook aan andere in het oog springende zaken in het land en de daarmee samenhangende ontwikkelingen in Engeland en Europa besteedt zij uitgebreid aandacht. Fascinerend is bovendien de inkijk die de lezer krijgt in de *inner circle* van Hitler. Ook in historisch perspectief gezien is *De freule en de Führer* een meeslepende en boeiende ‘liefdegeschiedenis’. Hoe zou de wereld er nu hebben uitgezien, als zij niet haar hart als een waakgodin aan Hitler zou hebben verpand?

Gert Moleman